

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pofti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom sa vse leto 18 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.
Za osnanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravnitštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Wekerle — odstopil.

Ogerska kriza, katero je liberalna stranka prouzročila s cerkveno-političnimi predlogami, je prikipele do viška. Ministerstvo Wekerlova je odstopilo in cesar je naročil hrvatskemu banu grofu Khuenu-Héderváryju, naj sestavi novo vlado.

Teden dni se je Wekerle mudil na Dunaju. Opetovanje je bil pri cesarju in se posvetoval z raznimi drugimi političnimi faktorji, da jih pridobi za svoje predloge. Zmanj. Nasprotava se niso dala premostiti, cesar ni privolil, cesar je želel ministerstvo kot garancijo, da magnatska zbornica vzprejme pri drugi razpravi predlog o civilnem zakonu. Vlada je želela, naj se pomnoži število dednih članov magnatske zbornice, in ker morajo ti biti plemenitaši, je predlagala, naj podeli cesar petnajst velenosestnikom baronstvo in naj vrh tega imenuje tri dosmrtni člane. Krona se je že iz početka krize protivila vsakemu direktnemu uplivanju na magnatsko zbornico in se je upirala označenim vladnim zahtevam ravno tako, kakor zahtevi, naj upliva, da se dvorni dostojanstveniki ne udeleže glasovanja. Postopanje krone je bilo povsem korektno, konstitucionalno in je torej brez pomena za politični položaj, je li cesar v srci nasprotnik cerkveno-političnih predlog ali ne.

Pogajanja mej krono in ministerstvom so trajala nenavadno dolgo. Wekerle sam je bil pač naklonjen nekakemu kompromisu, po katerem bi se premenile nekatere formalnosti, ne da bi se oškodilo načelo obligatornega civilnega zakona, ali gonični sili v Wekerlovsu ministerstvu, pravosodni minister Szilagy in naučni minister grof Csaky, sta bila zoper vsak kompromis in le sili, naj se s pritiskom na krono zadobe za zmago potrebne garancije. Krona je včeraj definitivno odklonila Wekerlove zahteve in vzprejela demisijo ogerskega ministerstva.

Novi mož je star znanec. Cesar je naročil hrvatskemu banu grofu Khuenu-Héderváryju, naj sestavi novo ministerstvo. Grof Khuen je baje stavil izrecni pogoj, da bo novo ministerstvo nadaljevalo politiko dosedanja vlade v vsakem oziru, tudi glede cerkveno-političnih reform. To more na nerazsodne ljudi uplivati pomirljivo, jasno pa ni. Če ima novo

ministerstvo nalog, nadaljevati politiko Wekerlovo, čemu je potem moral Wekerle sploh odstopiti? Zato sodimo, da nova vlada ne more lotiti se popolnega programa prejšnje, da ne more Wekerlove zapuščine prevzeti brezpogojo. Razloček mora biti in — kakor domnevano — ta razloček je bistven. O tem ni dvojni, da ostane tudi novo ministerstvo na sedanjem državnopravnem stališči, premenil pa se bode sistem glede cerkveno-političnih in glede narodostnih vprašanj.

Grof Khuuen-Héderváry je tekom minolega meseca v magnatski zbornici glasoval za vladno predlogo glede civilnega zakona. Utemeljil pa je svoj votum na način, ki je obrnil manj pozornost mero-dajnih političnih faktorjev. Izrekel se je pač za predlogo, a slavil je „napredovanje korak za korakom“ in v meritornem oziru naredil globok poklon tistim, ki so predlogi nasprotovali. Iz tega postopanja tedanjega hrvatskega bana bi se dalo sklepati, da prevzame iz Wekerlove zapuščine le nekatere cerkvenopolitične predloge, mej katerimi pa Szilagy-Csakyjeve predloge glede obligatornega civilnega zakona ne bo.

Glede stališča, katero zavzame novo ogersko ministerstvo napram čedalje živahnejšemu gibanju Rumunov in ogerskih Slovanov, se še nič ne čuje. Znano je samo, da dvorni krogi nikakor ne odobravajo barbarskega postopanja dosedanjih vlad napram nemadžarskim narodom na Ogerskem in to opravičuje upanje, da je krona, naročivši grofu Khuenu-Héderváryju sestavo novega ministerstva, v tem oziru stavila izvestne pogoje.

Novo ministerstvo še ni sestavljeno, ali to je gotovo, da izmej dosedanjih ministrov ne prevzame nobeden portfelj v novem kabinetu, razven kvečjemu domobranskega ministra barona Fejervaryja. Vprašanje je le: kako vzprejme poslanska zbornica novo vladu? Liberalna stranka, ki je doslej toliko let vladala Ogersko, ima v zbornici večino, a ker so se jej glede cerkvenopolitičnih reform pridružile še razne druge sicer opozicionalne stranke, ima nova vlada prav za prav samo dve stranki na svoji strani, tisti, ki sta glasovali zoper civilni zakon. To je neodviensna narodna ali Apponyijeva stranka broječa 60 mož, in frakcija Szaparyjeva, katero so

sestavili secesionisti liberalne stranke in ki premore trideset glasov. Ako se jima pridruži tudi še nekaj članov liberalne stranke, sudi se, da kvečemu 50, tako še vedno ni večine na vladni strani. Ta okolnost je tudi uzrok, da so liberalni ogerski in za njimi Dunajski lobi napovedovali veliko parlamentarno krizo, ako odstopi Wekerlovo ministerstvo, češ, da v tem služaji prestopi liberalna stranka v opozicijo in da potem ni mogoče dobiti v zbornici večine. To so bile le grožnje. Na Ogerskem je še vsako ministerstvo dobito večino, kakeršno je hotelo in dobri jo tudi Khuuen-Héderváry, aki se že izkaže, da je treba sedanji parlament razpustiti in razpisati nove volitve. Poznavalci ogerskih parlamentarnih razmer pa trde še več. Pravijo, da je v liberalni stranki mnogo takih elementov, ki so pripravljeni, služiti vsaki vladni, ker so dobili svoje mandate le po vladni milosti. Resničnost te trditve se je pokazala že v raznih prilikah. Zategadelj pa je tudi povs pažen strah, da grof Khuuen-Héderváry nikakor ne bi mogel zagotoviti si večino v parlamentu. Večino dobi gotovo, če ne drugače, pa po novih volitvah. Situacija za novo ministerstvo torej nikakor ni tako neugodna, kakor se sploh popisuje, zlasti pa ne za tako energičnega moža, kakeršen je grof Khuuen-Héderváry.

Otvoritev dolenske proge Grosuplje-Novomesto-Straža.

(Konec.)

Z nekoliko zamudo prišel je slavnostni vlak proti poludnevi na postajo Trebnjasko. Tu je vrelo! Ne samo iz Trebnjega, ampak tudi iz Monikonga, Št. Ruperta, Mirne, Dobrnič in okolice sploh so prihitele množice, na čelu jim duhovniki, obč predstojniki in učitelji. Vojška godba pozdravi vlak s cesarsko pesnijo, a truma ljudij z urnebesnimi živioklici. Trebanjski g. župan izpregovori eksc. Witteku krepek pozdrav in zahvalo, končuje: „Bog živi in hrani cesarja!“ Iz krasnega venca deklet v narodni noši — bilo jih je okolo 100 — stopi gospica Jeršetova ter z ogovorom izroči eksc. Witteku šopek svežih cvetic. V tem hipu se razgrne ves venec in vsak slavnostni gost dobi na prsi

LISTEK.

S slavnostnim vlakom.

Predgovor uredništva. V četrtek, 31. maja vozil je slavnostni vlak razne dostojanstvenike iz Ljubljane v Novo mesto, kakor smo že na drugem mestu natanko opisali. Danes pa nam je po prijaznem prizadevanju našega starega sotrudnika g. S—ca došlo zanimivo poročilo o tej vožnji, pisano s stališča, katerega naš oficijski repertor ne more in ne sme zavzemati. Stvar je ta: V petek popoludne, to je včeraj došlo je v Novo mesto priporočeno pismo z lakoničnim napisom: „Prekrasni gospodičini Manici v narodni noši — Rudolfov.“ Oddano je bilo na vse zgodaj v Mürzzuschlagu in je vsled nove ugodne poštne zvezze bilo že populardne v Novem mestu. Tu pa grozna zadrega poštnega opraviteljstva, komu oddati to pismo! Po vsej pravici se je slutilo, da list velja gospodičini, ki je mej drugimi v narodni noši pozdravljala prejšnji dan slavnostne goste; ampak — Manica! Nič manj nego 17 krasnih Manic je bilo mej onimi gospodičnimi. Torej kateri je oddati list? Poklicali

so slavnostni odbor, a tudi ta, dasi je bil doslej z občno priznano sigurnostjo rešil svojo nalog, sedaj ni znal pomagati iz zagate. Očito je bilo, da je list pisal kak slavnostni gost, in ker sta se poleg drugih celo Wittek in kočevski knez tako gorko zanimala za dolenske krasotice, bila je razburjenost silna. Kaj storiti? Naposled se domislio, da se državni poslanec Šuklje še vedno mudri v mestu, in pokličejo ga na pomoč. On svetuje, da se pismo razpečati, ter prevzame vso odgovornost nasproti koaliranemu trgovinskemu ministru. Svetovano in radovoljno storjeno! A vsebina pisma ni imela podatka, kateri bi odločno pokazal adresatinjo. Zato je pismo reklamovalo 17 parov nežnih ročic zase, a le — kar drage volje konstatujemo, — energičnemu posredovanju našega sotrudnika posrečilo se je, pismo vspešno reklamovati in rešiti za nas in za javnost. Svojim čitateljem morda ustrezemo z njim; pismo je seveda nemški, a tu je avtentičen prevod:

Prekrasna gospodičina!
Preljubezna Manica!

V brzovlaku proti Dunaju.

Mojo dušo napolnjuje le še sladkost zadnjih trenutkov, ko mi je bilo še dano gledati v Vaše

črne oči; vlak drdra z manoj že preko Zidanega mostu in jaz se poslavljam od prelepne kranjske dežele topeč se v spominih. Vprašali ste me deset sekund pred neizogibno ločitvijo: Kako sem se zabaval danes? Odgovoriti nisem mogel, brezobzirni zvonec je zvonil, in ker nisem smel riskirati, da bi se mi tako godilo, kakor lani v Kočevji, ko sem pri lepih kočevskih gospodičinah zamudil vlak, moral sem proč od Vas. Da, lepe so bile Kočevske gospice, a Vi ste lepša! In z odgovorom Vašemu zadnjemu vprašanju tudi ne smem ostati na dolgu: zato Vam pišem takoj, tu v vlaku, ki ropoče preko zelene Štajerske, pišem Vam, kako sem se zabaval, a mislim le na Vas, prekrasna Manica. Zato Vam podajem le kratke zabeležke.

V Ljubljani ob 8. uri zjutraj.

Nebo je oblačeno. Ministra ni, naš Wittek — saj pač znate, gospica, da je tudi moja uniforma pomerančasto obrobljena, zato pravim „naš“ — ogovarja prijazno poslanec. Oh ti poslanci! Verujte mi, jaz bi bil najrajši poslanec! Po mojem mnenju so to najsrečnejši ljudje: mi delamo in pišemo in študiramo ves dan in požiramo naših aktov prah, in prvega vsacega meseca dohivamo skromno plačo.

pisan šopek. Pa tega ni bilo dovolj. Gostje so morali stopiti še korak naprej k mizi, pri kateri se jim je postreglo s pristno kapljico Trebanjskega dolenca. In nazadnje je celo tudi hlapon dobil svoj „odpustek“, namreč venec v narodnih bojah in z napisom: „31. maja 1894 Trebnje“. Vse je bilo elegantno prirejeno ter pričalo, da so v slavnostnem odboru delovali navdušeni možje. Mimo vrst šolskih otrok, ki so bili opasani z narodnimi in cesarskimi trakovi ter imeli v rokah zastave, potem mimo gasilnega društva, ki je držalo vse v lepem redu, odpeljal se je potem vlak mej gromenjem topičev in Slava-klici naprej proti Ponikvi. Solnce je sijalo na jasnem nebu, visoko Primskovo te je še vedno pozdravljalo, gledal si na hribu cerkev sv. Ane, dokler nini izginil v predoru pod njim, dolgem 450 m. Pričaže se Biška vas in kmalu na to v lepi dolinici postaja Mirna Peč. Tudi tu je stala šolska mladina na okrašenem kolodvoru v dveh kardelih. G. župnik Udovič je z lepimi, a žalibog nemškimi besedami pozdravil eksc. Witteka, kateremu je šolarica izročila šopek cvetic. Od tu je vlak oddrhal po takozvani „kačji ridi“ preko gozdov in pašnikov, po umetnih nasipih in urezih. Kmalu smo pozdravili Dolenju tako omiljeno Trško goro in v daljavi stare Gorjance. Še nekoliko ovinkov in bližu smo Novega mesta! Čuvajoči ga hrib je črn ljudstva, ki od dalječ maha z rutami pozdrav otvoritvenemu vlaku. Sedaj — okolo 1. ure — se ustavi na kolodvoru pod „mestom“. Gostje zagledajo pred sabo slikovito podobo: v sprednjih vrstah meščanske garde, dolenjskega Sokola, gasilnih društev iz raznih krajev, vojaška godba — zada pa kita Novomeških dam v narodnih krilih in z belimi pečami na glavi. Vse to pa je bilo obdano od neštetege meščanstva, ki je z „Živio“ in „Slava“ dajalo duška izrednemu veselju. Ko je godba odsvirala, pristopil je Novomeški župan gosp. Perko k sekcijskemu načelniku Witteku in izražal v lepih slovenskih besedah zahvalo na dovršenem delu, pozdravljajoč ob jednem slavnostne goste. Ekscelenca Wittek se je zahvaljeval na odličnem vzprejemu in izražal željo, da bi železnica izpolnila vse nade. V imenu duhovštine je Novomeški prošt g. Urh — nemški! — poklanjal se in prosil blagoslova na cesarsko hišo. Gostje so si nekoliko ogledali krasni prizor, potem pa zopet vstopili v vlak, da so se mej gromovitim vzklikom popeljali do zadnje postaje — Straže. Tu je z zelenimi vejicami v rokah čakala mladina iz Toplic in Prečine, tu je nadučitelj gosp. Kaliger v imenu občin nagovoril ekscelenca Witteka. Po kratkem postanku se je prepregel hlapon, — cela proga je bila otvorjena!

Povrnivši se na Novomeško postajo, zasedli so gostje pripravljene vozove in odpeljali se po lepi novi cesti v „mesto“. Ob cesti so stali visoki mlaji z zastavami in to do veličastnega slavoloka pri hiši gosp. Skaberneta, kjer je gospoda izstopila iz vozov in vzprejela drugi mestni pozdrav. Vse uniformovane vrste, ne izvzemši narodno oblečenih gospic bile so tu zopet postavljene. Gospica Pausserjeva pa je v imenu meščanstva pozdravila ekscel. Witteka in mu poklonila krasen šopek cvetic. Stopajoč potem na glavni trg videli smo, kako praznično se je obleklo tudi celo mesto. Pred mestno

Ti poslanci pa: oh, da le jedenkrat v letu govori jeden govorček, potem je pa njegov posel končan, dijete pa ima, oh dijete! Celo govorčka ni treba, da je Wittek prijazen ž njim, kakor z menoj ni nikoli. Sedaj govor s Povšetom, pa ker ima Wittek dober spomin, zato ga danes ne vabi v svoj voz; on sedaj že dobro vé, kaki junci in kaki koštruni se redé ob dolenjski progi; samo jedno vpraša: „Ali res mislite, gospod poslanec, da krave po Temenški dolini ne bodo več sena jele, ker je bo železnični dim kvaril?“ „Ah, ekscelenca!“ vzklikne Povše, „tako je pisal „Slovenec“; jaz vedno poučujem te ljudi in dajem dobre svete, ampak imajo svoj — okus! De gustibus non „disputendibus“! Gospod Povše latinščino včasi malo mrcvari, pa je vender le dober poslanec. Šuklje ima nov cilinder „chapeau claque“, pa je malo okoren ž njim; morda ga ni vajen. Na Dunaji prihaja k ministru vedno s starim slamnikom. K sreči ga portier že pozna. Povše in Ferjančič se prav prijazno gledata, dasi je bilo čitati, da je pri zadnji dirki v idrijskem „derby“ jokey Povše skušal prav zvito podreti jokeya Ferjančiča! Tako se pri nas v ministerstvu govor. Neki gospod mi pripoveduje, da je ravnokar v Čakovcu kupil par lepih konj; da bi bil čas, po-

hišo se je zvršil še defilé, a potem so se na povabilo g. deželnega glavarja vsi gostje odpeljali čez most lepo zelene Krke na bližnji Grm. Ravnatelj tamošnje šole g. Dolenc je z učiteljstvom uljudno vzprejel gospodo in vodil jo po šolskih prostorih in nasadih.

Ob 3. uri so se gostje povrnili na postajo, kjer je bil v ukusno ozajšani kolnici pripravljen za povabljenec banket. Zdravice, tu govorjene, smo včeraj posneli. Tu naj sledi govor deželnega glavarja gospoda O. Detele, ki je dejal (slovenski): Slava a gospoda! Dovoljujem si v imenu kranjske dežele najljudneje pozdravljati pri tej slavnosti zbrane visoke častite goste. Danes, ko se je slovesno otvorila toliko zaželjena dolenjska železnica, navaja prebivalce krasne dolenjske pokrajine radost in veselje. Res so morali Dolenji dolgo čakati na zdavno jim objubljeno železnicu. A uresničil se je tudi stari slovenski pogovor: „Uztrajnost železne duri prebije.“ Pričakovati smemo, da se bo za Dolenjsko z železnično zvezo pričela nova boljša doba gospodarskega razvoja in napredovanja. Narava je dolenjsko stran kranjske dežele bogato obdarovala. Kamor se oko ozre, zagleda rodovitno polje, lepe travnike in s trtami venčane zelene holmce. Zemlja pa pokriva premoga bogati zaklad, kateri čaka tisoče let, — da ga vzdigne podjetna roka. Ni čuda, da je Dolenjsko od nekdaj že slovelo kot krasna rodovitna pokrajina, — in da so je tudi slavliali domači pesniki. Navduševala je našega narodnega pesnika Blaža Potočnika, da je zapel Slovencem preljubljeno pesem:

„Pridi Gorenjc!“

Z mrzle planine

Vabi Dolenjc

V gorne doline.“

Zdaj ko veže železnica Gorenjsko z Dolenjsko in ni več treba truditi se po mnogoštevilnih strmih klancih, se bode Gorenje rad odzval prijaznemu vabilu Dolenca ter se prepričal, da res:

„Vince z gore

Greje srce.“

Da se prebivalci prijaznega mesta Rudolfovo, dolenjske metropole otvorjenja železnice posebno radujejo, ter današnji dan slavnostno obhajajo, je pač umljivo, kajti v današnjem konkurenčnem boju je za oživljenje trgovine in obrtniške železnične zveze prvi pogoj. Zato se smemo nadjati, da bo za Rudolfovo, katero je v teku več ko 500 let prebilo srečne pa tudi jako hude čase, napočila zopet doba sreče in blagostanja. Za celo Dolenjsko pokrajino pa je današnji dan praznik radosti in veselja, za katerega veljajo besede narodne dolenjske pesmi:

„Prijatelji danes veseli bodimo,

Težave, skrbi pozabimo,

Nar lepši je dan

Za dolenjsko stran:

Čast Bogu za to recimo.“

(Nemški:) Radostni klici veselja se razlegajo po dolenjskih okrajih danes, ko se otvorja železnica. Ti klici pričajo, kako željno so Dolenji pričakovali železnicu in kako hvaležni so vsem faktorjem, ki so dejanski pripomogli pri njej izvršitvi. Razumljivo je, da je morala zaostajati Dolenjska v svojem gospodarskem razvoju, v trgovini in v industriji, ker ni imela prometnih občil nove dobe. Odkar je nad-

gledal bi ju, kajti pred kolodvorom sta baje. Ta gospod mora biti kakov dostojarstvenik trgovinske zbornice. — Vse gleda proti nebu, bo-li vreme, ali ne! Prav dolgočasno je, — stari obrazi, kakeršne sem videl lani na kočevski progi. Pač nekaj novih. Jeden se mi predstavi kot poslanec vitez Langer z Dolenjskega, in jaz vprašam, kako je z vinsko trto. Kaj bi drugačega vprašal? On pa mi prične razkladati zgodovino vinoreje in prične z Noetom. Ko pozvoni vlak, sva ravno pri starih Germanih, ki jamejo ob Reni trto saditi. Hvala Bogu, vlak se pomice. Pa jaz sedim poleg poslanca dra. Papeža, ki mi razklada na drobno, koliko litrov hroščev se je letos nabralo v vsaki vasi, mimo katerih se vozimo. Dolg čas, dolg čas!

Grosuplje.

To je nekaj! Ta cviček! Dvorni svetnik pl. Bischoff prav pravi, da boljšega vina ni, nego je Košakov cviček. In ta Košak! To je mož — kakor bi bil pri Sacherju vzrastel! Nebo se je zjasnilo, Plzensko pivo, pikantni zajutrek in stari cviček — vse je storilo svoje.

Višnja gora.

Poleg mene sedi zgovoren mož, cigar ime sem pozabil. Ta mi pripoveduje o nekem polžu, ki je

vojvoda Karol I. 1588 uvedel poštno zvezo med Ljubljano in Rudolfovom in Karlovcem, se je poštni promet sicer zboljšal v toliko tekom let, da se je uvedla mestu prvoje jezdne pošte redna vožna pošta. Pri tem pa je ostalo do današnjega dne in po ulicah Novomeških glasil se je romantičen zvok poštnega rogu. Od danes naprej pa bode žvižek lokomotive za Novomesto signal njegovega gospodarskega napredka in uspevanja. Kakor je že omenil velečastiti gosp. predgovornik eksc. baron Schwiegel, gre hvala za ustanovitev Dolenjske železnice v prvi vrsti visoki vladni zbor, zato je danes pri otvoritvi te železnice zastopnika Nj. ekscelence gosp. trgovinskega ministra v svoji sredi. To storimo tem rajši, ker je splošno znano in se tudi najhvaležnejše priznava, kako zaslužno je Nj. ekscelenca g. sekcijski načelnik vitez Wittek sodeloval pri ustanovitvi Dolenjske železnice. Preverjen sem, da ustreza intencijam veleslavne družbe, ako dvignem čašo in zakličem veselo Slava Nj. ekscelenci gosp. trgovinskemu ministru grofu Wurmbrandtu in njegovemu tu navzočnemu zastopniku ekscelenci sekcijskemu načelniku vitezu Witteku. „Slava!“

Večer slavnostnega dné smo popisali v včerajšnjem listu. Sklepamo torej to poročilo s srčno željo, da bi nova železnica dolenjski naši domovini privažala dobro, a odvažala slabo!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. junija.

Državni zbor.

Zaradi pomankanja prostora morali smo počiščilo o včerajšnji seji državnega zbora odložiti do ponedeljka. Včeraj sta bili kar dve seji, opoldne in zvečer. Razpravljalo se je o poročilu obrtnega odseka glede razmer v moravskih in šleskih premogokopih. Debata je bila jako živahná. Zlasti velik uspeh sta dosegla Pernerstorfer in dr. Lueger. V debatu sta tudi posegla ministra notranjih del marki Bacquehem in poljedelski minister grof Falkenhayn.

Levica in koalicija.

Levičarski listi molče trdrovratno o veliki krizi ki je bila nastala v klubu nemške levice in o kateri smo že govorili. Krizo je prouzročilo vladno stališče napram nekaterim slovenskim zahtevam. Štajerski in koroški člani, na čelu jih Dumreicher so grozili, z izstopom, če vladna ne krene na drugo pot in Pleiner jih je le iz težke pomiril. Raznui z načini nemški listi trdě sedaj, da bi izstop koroških in štajerskih poslancev iz levice prouzročil razpad koalicije. To je velikansko pretiranje. Izmej 28 štajerskih poslancev jih je z ministrom Wurmbrandom vred samo 6 v levičarskem klubu, izmed koroških poslancev pa tudi le še 6 — izstop dvanaestih poslancev, ki so že itak bolj na nacionalnem nego na levičarskem stališču, bi torej na koalicijo kar nič ne uplival, samo na levico.

Demonstracije v Budimpešti.

Čim je cesar vzprejel demisijo Wekerlovega ministerstva, so se vasi, na Dunaji mudivši se ministri vrnili v Pešto. Vest, da je ministerstvo odstopilo, je izvestne kroge silno rasdražila. Razdali so nekak očlice, v katerem se pravi, da je zmagala reakcija in pozvali someščane, naj vračajočega se Wekerla

Dalje v prilogi.

tu nekod priklenjen, o nekaj čreñjah, katerih še sedaj ne poznajo v Višnji gori, ker baje otroci vse zelene pojedó in o „gavgah“, pod katerimi je sedaj železnični predor; pa mene zanimljejo sedaj le deklice v krasni narodni noši. Pozdravi so slovenski. Naš Wittek se je pa vrezal! Župan ga ogovarja in ekscelenca reče: „Sprechen Sie nur slovenisch, ich verstehe etwas!“ In župan pravi: „Ich spreche ja slovenisch!“ „Ah so!“ reče Wittek, in sedaj mi res nismo vedeli, ali je bilo slovensko ali nemško, ali pa je Wittek malo — gluhi postal.

Zatičina.

Deklice — oh deklice! Solnce vedno jasneje sije in dekleta so vedno lepša. Pa kako pojo! Jaz sem se takoj postavl poleg njih; v svoje veselje zagledam častitljivega duhovnika, amater-fotografa, ki nas hoče ovekovečiti. Urno stopim v obližje Witteka, pa ne morem tja, — tako se vse gnete. Okrajni glavar, ki ima tu besedo, se ustavi pred menoj in me ne pusti naprej. Ga li poznate, gospodičina?

Velika Loka.

Sedaj se vozimo po krasni dolini, kjer krave ne bodo več trave jedle; dim kočevskega premoga bo vso krmo pokvaril. Vendar so nas pa ljudje

sijajno vzprejmejo. To se je tudi zgodilo. Na kolodvoru se je zbralno na tisoče ljudij, mej temi mnogo liberalnih poslancev. Množica je sijajno vzprejela Wekerla. Dijaki so izpregli konje in vlekli voz pred liberalni klub, ves čas kričec Abcug Kalnoky, Abcug Héderváry, Abcug kamarila.

Vnanje države.

Demonstracije v Bukurešti.

Odsoda rumunskih rodoljubov v Kološu ni razburila samo sedmograške Rumune nego tudi istorodne prebivalce sosedne kraljevine. V Bukurešti pa tudi v drugih mestih se primerjajo skoro dan na dan demonstracije. Te dni prišlo je neko madjarsko društvo v Bukurešt. Visokošolci so izletnikom vzeli zastavo in jo hoteli sezgati pred stanovanjem avstro-ugarskega poslanika. Policia je to preprečila. Madjarski listi zahtevajo diplomatske intervencije, a glasila Kalnokyjeva so so izrekla zoper to, najbrž ker ni upanja, da bi imela kaj uspeha.

Bolgarska kriza.

Iz raznih bolgarskih krajev prihajajo vesti o velikih Izgredih. Prebivalstvo je silno razburjeno in izraža svoje sovrašto do Stambulovljivih biričev, ki so je doslej na nečutnem način tlačili in izsesovali, s hrupnimi demonstracijami. Novo ministerstvo bo torej koj v začetku imelo mnogo posla. Ali že to, da je prišla opozicija na krmilo, je dober znak. Novo ministerstvo je v pravem zmislu besede koalično ministerstvo. Načelnik Stojlov je bil že 1. 1886 pravosodni in poznejši finančni minister. Mož je konservativec, sicer pa je tako sposoben, pravicoljuben in delaven. Finančni minister Gešov je liberalec in zman kot iskren prijatelj Rusije, dočim je minister unanjih del Načovič konservativec in nasprotnik vsake ožje zveze z Rusijo. Tončev, novi trgovinski minister, je radikal in skorost istih nazorov je tudi Radoslavov. Vidi se torej, da je novo ministerstvo sestavljeno iz kaj različnih elementov, iz česar se da sklepati, da ne premeni vsaj načelno in bistveno ne pravca unanke politike, ter da se miali omejiti najprej na to, da napravi v deželi red. V tem oziru bodo imelo dosti posla, zlasti če ne bo Stambulova energično prijelo in ga poklicalo na odgovornost. Stambulov hujška že kar očitno zoper Koburžana in pravo čudo bi bilo, ako bi se ne obistinila vest, da je vlada dala njega in njegove tovariše zapreti. Vsečako pride do obračunanja, ker hoče opozicija v sobranju predlagati, naj se Stambulov toži radi kršenja zakonov in oškodbe države. Kakor znano, si je Stambulov tukom svojega vladanja „prištel“ več milijonov in je naložil v inozemstvu, opozicija pa trdi, da je državo zanje opeharil.

Francoski parlament.

Malo je manjalo, da ni novo francosko ministerstvo dobilo nesuspenco prvi dan, ko se je predstavilo parlamentu. Vladni program ni naredil nikakega utisa na poslance. Ko pa se je začela razprava o interpelaciji glede Turpinove afere, postal je položaj jako resen. Vojni minister je Turpina predstavil kot sleparja, ki hoče vlado le prisiliti, da bi mu dala denarjev. To ministrovovo pojasnilo pa se poslancem ni zdelo nič prav verjetno in vlada se je rešila iz nevarnosti le s tem, da je Dupuy oblijubil, da bo vojni minister Turpina odsej vedno rad vzprejel. Sicer pa s tem vladi še ni zagotovljen obstanek, ker je bo v ponedeljek odgovarjati na interpelacijo glede nje splošne politike.

Domače stvari.

— (Sokolov izlet v Novo mesto.) Obratno ravnateljstvo drž. železnice je dovolilo izjemoma, da se smejo udeležniki posebnega Sokolovega vlaka vrnitiz Novega mesta

zelo veseli. Postavili so svoj premog na ogled, kateri ima menda lastnost, da ne kvari krme; pozabil sem povprašati poslanca Povšeta. Vse slovensko, samo slovensko!

Trebnje.

Tu je bil prvi okus sladkosti, katere so nas čakale v Novem mestu. Še krasnejša dekleta, kakor prej, in zopet — cviček, izboren cviček! Elegantna dama, ki mi je črnilo ponudila, dejala je: „To je naše vino!“ Škoda, da ne vem njenega naslova, takoj bi poprosil za par butelij. Deželni odbornik dr. Schaffer mi je povedal zaupno, da je imel Trebanjski slavnostni odbor štirinajst sej, in sicer vsak dan od 6. zvečer do 3. zjutraj in da se naposlед le še ni mogel zdjeliti o vseh točkah. Jaz umejem to, kajti ta črnina — ta cviček — to je nekaj! Svetnik Bischoff je presenečen.

Mirna peč.

Prvi nemški ogovor po župniku. Škoda, da ni Wurmbranda. Ta bi užil tu prav veselje.

Novo mesto, ob 1/2 2. uri popoludne.

Kaj hočem opisovati tu, ko ste vender, Vi krasna gospica, vse sami videli in doživelji! Jaz sem vas ugledal prvi trenotek, predno smo odrinili

s katerim koli drugim vlakom. S tem je omogočen ugoden povratek. Vozni listki se dobivajo denes še do 10. ure zvečer v trafički g. Češarka v Šelesburgovih ulicah, a le izjemoma tudi še jutri zjutraj na kolodvoru pri gospodu Jeniču.

— (Priznanje in zahvala) je izrekel zastop Vipavske občine v zadnji seji državnemu posl. g. dru. Ferjančiču za njegov govor v prid gospodarskim razmeram Vipavske doline.

— (Generalni ravnatelj južne železnice) namestu umrlega Friderika Schüllerja postane najbrž obratni ravnatelj Pfeiffer na Dunaju.

— (Slovensko gledališče v Ljubljani) dobi, kakor smo že naznali, več novih močij, mej temi nekatere izborne sile Zagrebškega gledališča, v prvi vrsti gospoda Dragotina Freudenreicha, ki je definitivno angaževas, a ne samo kot igralec, kakor smo bili zadnjč poročali, ampak tudi kot režisér ter bode kot tak imel samostojen delokrog. Iz hrvatskih listov razvidimo, da bode Zagrebško gledališče g. Freudenreicha in tudi umetniško dvojico Anič močno pogrešalo. Jutri priredi gosp. Freudenreich v Zagrebu matinée, da se poslovi od Zagrebškega občinstva.

— (Umor sodnika dra. Krausa.) Potrotna obravnavava o tem je danes, četrti dan, dospela tako dalječ, da so se prečitala dopoludne vprašanja za porotske. Proti poludnevi je pričel javni obtožitelj g. Ekl svoj plaidoyer in ga nadaljuje po pretrgani seji sedaj popoludne. Zaabiti bodeta danes opravila še dva zagovornika svoja govora. Obravnavava se potom preloži na ponedeljek, da se zasišijo še nadaljni govor ter resumé g. predsednika. Sodbo je pričakovati tega dan še le na večer.

— („Narodni dom“.) Gradba „Narodnega doma“ vkljub še vedno neugodnemu vremenu kaj lepo napreduje ter je sedaj podzid že popolnoma dodelan. Za podzid rabile so se velike plošče iz trdrega rudečega tirolskega porfira, katere je dobavil tukajšnji kamnosek g. Alojzij Vodnik. Zadaje dni začeli so se že delati oboki. Do sedaj zidalo se je le s cementom in še le sedaj, ko je podzid že postavljen, delalo se bode z apnom. Podzidne kamne za traverze dal je odbor v delo tukajšnjemu kamnoseku g. F. Tomanu; tesarska dela oddala se bodo v današnjem občnem zboru, krovска in kleparska dela pa bodo razpisana prihodnji teden. Pretečeni teden mudil se je v Ljubljani vrbovski voditelj zgradbe „Narodnega doma“, arhitekt prof. Wagner iz Gradca, ki je zgradbo ustaniko pregledal ter tudi glede nadaljnij del potrebno ukrenil. Sedaj, ko je podzid gotov, bodo dela hitreje napredovala in v kratkem dvigal se bode pred nami veličastni dom naroda slovenskega. Želeti je le, da bi rodoljubi iz vseh dežel, koder se razlega slovenska govorica, odbor v njegovem trudoljubivem delovanju gmočno izdatno podpirali.

— (Kronske darovi za „družbo sv. Cirila in Metoda“ in za „Narodni dom“.) V drugi polovici meseca maja lanskega leta smo pričeli nabirati kronske darove, ki so prihajali uredništvu našega lista za prekoristno našo šolsko družbo in za zgradbo „Narodnega doma“ v Ljubljani. Kako sijajen uspeh je imel naš skromni poziv

v Stražo, misil na Vas ob nemškem nagovoru prošta Urha, misil na Vas ob povratku, stal ves otaran, ko ste defilovali z družicami takoj za slavno meščansko gardo, misil sem na Vas, ko sem moral Witteka spremljati v Gram in nazaj in pozabil Vas nisem niti ob izbornem menu na kolodvoru. Tu pa se pripeti ono, kar me je tako silno osrečilo. Vaš grof Margheri je popoln kavalir. Pripeljal Vas je vse krasotice v dvorano in tam sem čul v prvič Vaš zvonki glasek, v prvič držal vašo nežno ročico v svoji tresoci se desni. Kako smo pač peli? „Najlepši dan za dolensko stran!“ Da, da — tako je bilo. Ekscelenca Schwiegel je čmerno gledal, a bil osamljen; sličen je bil čemerikovi tašči, ki zetu ne privošči veselja; a mi smo se vendarle zabavali. In potem ste nas spremile Ve krasne devojčice do Mirne peči. Iz saloškega voza potisnili smo Svetca in Vošnjaka, Pfeiferja in Povšeta, Perdana in Kušarja, ki bi bili menda vsi najrajsi mej Vami in nami ostali, in potem smo se vozili one prekratke minute skupaj. Meni samo to ni bilo po volji, da ste parkrat koketovali s Kočevskim knezom, ki se je zabaval z drugo deklico, pa ne tako lepo ka koršna ste Vi, in da so Vaše oči obvisele tudi ob

vsled radodarnosti slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj, temu je dokaz, da smo odvedli v teku jednega leta prav lepo vsoto 7304 kron 19 vin. družbi sv. Cirila in Metoda in 1647 kron 11 vin. za „Narodni dom“. Z velikim zadoščenjem izrekamo najtoplej hvalo vsem rodoljubom in rodoljubkinjam, ki so se tako požrtvovalno spominjali omenjenih dveh narodnih zavodov. Naj bi tudi na dalje našli vedno več posnemovalcev in posnemovalk!

— (Zahvala.) 270 kron 30 vin. je slavno uredništvo „Slov. Naroda“ blagoizvolilo oddati naši družbi. Imenovane krone so se naznačenemu časniku od 1. do 31. maja t. l. izročale in znamovale v številkah 99—122. V številih zadnji izkazanih 1505 kron 51 vin. je torej izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 7304 kroune 19 vin., nabranje od 17. maja m. l. do 31. maja t. l. — S preščeno zahvalo in iskrenim priporočilom zabeležuje vodstvo ta devetnajsti mu vročeni časniški kronin dar.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Podružnica „Planinskega društva“.) Namestništvo v Gradiču ni dovolilo ustanoviti podružnico našega „Planinskega društva“ za Savinjsko dolino — s sedežem v Mozirji, ker so baje pravila pomanjkljiva.

— (Kranjska hramilnica — oškovana) Dunajski poročniki odsodili so včeraj nekega Karla Hocheggerja zaradi sleparstev. Mož je bil nekdaj hlapec, pa je pozneje postal upravitelj hiš. Tudi kranjska hramilnica mu je izročila upravo nje lastnega Haydenho na Dunaju in Hochegger je baje 4000 gld. izneveril.

— (Nova godba v Ljubljani.) Ljubljana in oklica je sedaj za razne potrebe vezana jedino na vojaško godbo, ki je primeroma draga, a tudi ne more vedno ustrezati vsem zahtevam. Temu nedostatu hoče sedaj odpomoči dobro izšolani in izvežbani kapelnik g. Karol Bitsch, stanujoč v Poljskih ulicah št. 38 v Ljubljani, s tem, da je ustanovil godbo 25 mož za trobila in 15 mož za godela, katera dva oddelka ima na razpolaganje raznim društvom, pogrebnim zavodom in skupinam izletnikov. Plačilni pogoji so kaj ugodni.

— (Ljubljanski kaznenci na Solnograškem.) Kaznjeni z Ljubljanskega Grada so si glede zagrajenja hudournikov pridobili nekako dobro imé. Zadnja leta so delovali na Gorenjem Koroškem, letos jih pa pojde večje krde na Solnograško in sicer v Zell ob jezeru.

— (Načelniki cestnih odborov,) oziroma njih namestniki so bili izvoljeni gg.: P. Gruden, posestnik v Jeličnem vrhu in K. Svoboda, rudarski inženier, za idrijski konkurenčni okraj; J. pl. Obereigner, gozdni ravnatelj v Šneperku in J. Turk, posestnik v Ravniku, za loški okraj; L. Šebenikar, poštar na Raketu in J. Smole, posestnik v Dolenjem Logatcu, za logaški okraj; Al. Pogačnik in J. Milavec, posestnika v Cerknici, za cerkniški okraj.

— (Sokol v Postojini.) Pri občnem zboru in odborovi seji postavilo si je društvo te-le zastopnike: g. dr. Dragotin Treo, starosta, g. Anton Ditrigh, podstarosta, g. Avgust Petrič tajnik in g. Makso Šeber, blagajnik, g. Fran Paternost, vodja in še 3 odbornike oziroma namestnike. Sedaj se pripravlja telovadnica. Osnovna slavnost določila se

vitezu Kniazoluckem. Osrečili ste me s šopkom in trobojnim trakom, katerega bom hrani v spomin do otvoritve — Črnomeljske proge. Bodite uverjeni, da bom delal z dušo in telesom za to progo.

Ljubljana — kolodvor ob 9. uri zvečer.

Na Grosupljem vzbudil me je svetnika Bischoffa vojni klic: „Herr Košak, — einen cviček!“ Tam sem izpraznil poln kozarc na Vaše zdravje po šeki, katero ste mi priučili v teh kratkih trenotkih najinega sestanka. Na Ljubljanskem kolodvoru smo ostali sami, kar nas je bilo Dunajčanov; drugi veseli, jaz pa žalosten in v misli na vas utopljen. Spremil sem do vnapnjih vrat tovariša sopotnika, lepega moža in kakor sodim, rojaka Vašega; pri izhodu ga je obsula vesela družba kakih deset gospoj in gospodičin; in on je odkorakal sredi njih z velikim šopkom v roki, pridobljenim tudi v našem salonskem vozu, in pod zakasnanim utisom zadnjih slovenskih akordov vojaške godbe v Novem mestu in menda tudi — zadnjega kozarca pri Košaku, pel je veselo:

„O du mein Oesterreich!“

Gospica! Na svodenje v Beli Krajini!

je na 5. avgusta t. l. na kar se narodna društva že sedaj opozorujejo.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda za Brdski sodni okraj) uljudno vabi na svoj letni občni zbor, kateri bude v četrtek, dne 7. junija 1894 ob 4. uri popoludne pri Slaparju v Lukovici s tem-le vzporedom: 1. Pozdrav. 2. Govor preč. g. prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda T. Zupana. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Volitev odbora in delegatov. 6. Posamični nasveti. 7. Prosta zabava. Petje.

— (Iz Idrije) se poroča, da je komisija za zboljšanje zdravstvenih razmer nedavno ogledala izvršena dela. Večina nedostatkov se je baje odpravila. Sedmim posestnikom, ki dozdaj še niso mogli izvršiti naročenih del, se je podaljal rok za štiri tedne.

— (Vodovod v Ribnici) se slovesno otvoril v četrtek, dne 7. t. m. po tem-le vsporedu: Dne 6. t. m. razsvetljava. Dne 7. t. m. zjutraj budnica. Ob 9. uri slovesna sveta maša. Po sv. maši slovesno blagoslovjenje vodovoda. Po blagoslovu se tisti izroči javni potabi. Ob 1. uri popoludne kosilo pri gospodu Antonu Arketu. Ob 3. uri ljudska veselica na prostem. Pri slavnosti svira vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 27.

— (Žrebetišče v Št. Jerneju.) Piše se nam iz Št. Jerneja koncem majnika: Na prošnjo tukajšnjega županstva je vis. poljedelsko ministerstvo dovolilo, da se od 15. t. m. naprej brezplačno smeje pripusčati kobile cesarskim žrebencem, katerih v Št. Jerneji stoji 6. Ta odredba je velika olajšava za našega bednega kmeta in bode gotovo v veliko korist in napredek dolenski konjereji. Za pridobitev ugodnosti potezal se je na merodajnem mestu prav toplo podpolkovnik in poveljnik žrebčarskega depota v Gradiču gosp. Wild. Od kranjske kmet. družbe ustanovljeno žrebetišče je že ograjeno in koliba za žrebeta gotova. To se menda že v nekaterih dneh odpre svojemu namenu.

— (Gozdarstvo.) Letošnjo spomlad se je oddalo iz c. kr. gozdarskega vrta na Tržaški cesti 4,684.000 dreves in vrbovih zatičev. Kraška pogodovalna komisija jih je dobila 2,135.000, razni posestniki in odbor za zagradbo hudošnikov v Buzetu 359.600, vsi proti sami povrtniti stroškov za izkopavanje in za transport. Popolnoma brezplačno pa se jih je podeliilo 36 100 raznim posestnikom.

— (Društveni večer) izvenakademične podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradiču dne 29. maja je povsem svoj namen dosegel, njegovi udje in povabljeni gosti so se po prijateljskem razgovoru pri tamburjanji in pevanji, katero so akademični tamburaši in pevci radovljivo in izvrstno izvrševali, dobro imeli do kasne noči. Slišali smo pod vodstvom gosp. Bela Štuheca in Andelia različne tudi nove točke n. pr. iz „Prodane neveste“. Hvala njima. Na svidenje pri svečanosti Antuna Starčevića, katero akademiki uprizoriti nameravajo.

— (Nesreča.) Predvčerajnjim popoludne vozili so širje postreški težko železno blagajno po ulici S. Martini v Trstu. Hipoma se je odtrgala zavora in je voz pritekel z veliko silo ob zid neke hiše, kjer je stala 12letna Irena Osbel. Uboga deklica je bila tako hudo poškodovana, da je umrla še tisti večer v bolnici, kamor so jo bili takoj prenesli.

— (O Hrvatih v Istri) piše velik francoski list „Journal des Debats“ prav simpatično. Na podlagi znane brošure bivšega glavnega urednika „Obzora“ g. Duha Politea, dokazuje omenjeni list svojim čitateljem, da je Istra in sploh avstrijsko Primorsko slovenska dežela. Popravlja torej napačne nazore onih, ki mislijo, da so te pokrajine italijske in da res večina prebivalstva ne želi drugač, nego utopiti se v sosedni Italiji.

Umor sodnika dr. Krausa.

(Porotna obravnava treti dan.)

V Ljubljani, dne 1. junija.

Prične se razprava ob devetih zjutraj. Poklicanih je 27 prič, mej njimi tudi nekaj kaznjencev z Ljubljanskega Grada.

Priča Matija Logar bil je ob času umora uradnik pri Škofjeloškem sodišču. Zjutraj ob sedmih zvedel je na Loškem trgu, kaj se je v noči na Gradu zgodilo. Hotel je v sodišču, kjer je bil že pristav Kern. Njegova — Logarjeva miza — bila je ulomljena, spisi po tleh razmetani; vzeto mu je bilo tudi nekaj denarja. Govorilo se je takoj, da so morali domačini biti storilci, ker so morali imeti dobro vednost o uradnih zadevah. Mize drugih pisačev, ki uradnega denarja niso spravljali, niso bile odprte,

samo njegova in sodnika bili sta ulomljeni, ker sta samo on in sodnik uradne denarje v rokah imela.

Priča Jože Funtek, posestnik iz Mengša, pripoveduje, da je poznal nekoga Kebera, ki je lansko leto v Mengšu umrl. Nekega dne ga je Keber obiskal ter mu povedal, da ga je ravnokar sodnik izpršal o Škofjeloškem umoru. „Povedal sem resnico, in sedaj tebe vprašam, je li prav, da sem resnico govoril?“ Priča mu je odgovoril, da naj le resnico govoril. Na to mu je Keber mirno in brez jeze povedal, da je nekdaj v zaporu na Gradu obiskal bolnega sojetnika Čebula. In ta je zdihoval: „Jaz bom tukaj crnil, Tonček se pa vozi v koleselji, pa je bil vender zraven, ko so sodnika v Škofji Loki ubili!“ Izpovedal je tudi Keber, da je celo reč „nakanomandiral“ neki Ločan (Volčič), kojega so pozneje zaktali. Priča pristavi, da je imel Keber na Jenkota piko, ker ga je bil v neki preiskavi izdal.

Priča Janez Kristan, orožnik v Mengšu, je bil po ženi poklican v Kebru, ki je takrat ležal na smrtni postelji. Povedal mu je, da je „Tonček“ tato v Loko peljal pri tisti priliki, ko so sodnika ubili. Drugih udeležencev ni hotel imenovati, dasi mu je priča k temu prigovarjal. Imenoval je samo še Volčiča, češ, da je ta vse v tok spravil, da je pa prej ta dan nalašč šel na meki semenj, da bi na njega — Volčiča — sum ne letel. Priča še dostavi, da se je časih, ko niso otoženci še v zaporu sedeli, vršila okrog Mengša tatvina za tatvino; sedaj pa da je mir.

Precitajo se izpovede rajnega Franceta Kebara, ki je leta 1893. bil pred tem sodiščem na pet let jeje obsojen, pa je pred nastopom kazni umrl. Na smrtni postelji je izpovedal: Ko je leta 1884 prišel v zaporu na Grad, dobil je ondi Čebula po domače „Cajhna“ iz Trzina. Ta je bil bolan in v bolnišnici na Gradu mu je Čebul potožil: Kako je „Tonček“ strečen, tudi on je bil pri tatvini pri Škoficu, vozil nas je, pa ga ni nihče izdal. Tudi v Loko nas je vozil, kjer je bil potem sodnik ubit. Tisto reč napeljal je Volčič, ki pa je prej ta dan s svojo kramo odšel na neko božjo pot, da bi ga ne sumili.

Čebul je kmalu potem umrl, in Keber je bil zategadelj prepričan, da je Čebul resnico govoril.

Keber sam naglaša, da leži na smrtni postelji, davé, da mora umreti, da se je ravnokar spovedal, da prejme jutri sveto obhajilo, in da je torej vse, kar je povedal, gola in čista resnica.

Obtoženec Jenko: Keber je lagal, hud je bil namé, ker sem mu pet let naklonil.

Obtoženec Abé: Bom pa jaz nekaj povedal! Z Volčičem sva bila prijatelja, ali nikdar mi ni ničesar povedal, da bi bili „Trzinci“ sodnika ubili.

Priča Helena Miklavčič, prej u dova Volčič iz Škofje Loke. Ona je imela kramo in nje zaklani prvi mož je časih že njo šel na ta ali oni shod. Prej ta dan, ko je bil v noči dr. Kraus ubit, podala sta se z možem na shod v Zalilog. Ko sta se vračala, zvedela sta že moj potjo, kaj se je zgodilo. Mož se je malo prestrašil rekoč: dobr se mi zdi, da me doma nibil, zdaj mi ne more nikdo nič!

Pred smrtno — in sicer mnogo prej — bila sta z možem dvakrat na semiju v Mengšu. Mož ji je pripovedoval, da se je ob svojem času, ko je bil vojaški begunec, skrival po Trznu, in da mu je neki Maček (Abé) jesti dajal. Če je tak tujev k Volčiču prišel, ji je mož takoj rekel, da mora proč. Pred Krausovo smrtno so zabajali tuji možje večkrat h Volčiču.

Priča Valentin Leskovec, nadzornik straž na Gradu, je večkrat čul, da se mej kaznjenci govorijo, da je Prelovšek umoril sodnika. Natančnega ni pa mogel ničesar poizvedeti. Na Gradu je sedel tudi Matevž Kumar, in ta je jedenkrat Prelovšku, ko sta se sprila, zagrozil: Prelovšek, če mi ne boš dal miru, bom nekaj povedal, da ne boš nikdar z Grada prišel!

Čebul se je v zaporu dobro obnašal, in posebno proti koncu, ko je vedel, da mora umreti.

Priča Matevž Kumar, iz Brobrovnice, sedi od leta 1878 na Gradu, ima še šest mesecov sedeti in sicer radi ponareje denarja. Le-ta izpové, da mu je rajnki Čebul pravil: če bi jaz pravil, bi Prelovšek nikdar z Grada ne prišel. Povedal mu je, da je Anton Prelovšek sodnika v Škofji Loki ubil, in da so veliko denarja ukradli.

Jedenkrat sta se Kumar in Prelovšek sprila. Ko mu je Prelovšek očital: da ste v Poljanski dolini sami ravnari, mu je Kumar odgovoril: ti si prišel v Škofje Loko ravnati! Prelovšek je na to molčal in se v stran potisnil. Priči so tudi drugi kaznjenci o tem pravili, da je Prelovšek ubil sodnika.

Priča je tudi slišal, da so se kaznjenci menili, da je Prelovšek vzel iglo od voza nekega „Martina“. Ta voz je stal na trgu, in tam je vzel Prelovšek iglo, skatero je potem sodnika usmrtil.

Priča Franc Prelovšek, čevljar z Žužemberkom, bil je s Prelovškom in s Čebulom skupaj zaprt. Čebul je imel v svoji postelji skritih 5 ali 10 gld. in te mu je Anton Prelovšek ukradel. Sprla sta se in Čebul je zaupil: „Jaz bom tako tukaj crnil, mene bo hudič vzel, tebe bojo pa zopet na Žabjek peljali, ker si ubil sodnika Krausa!“ Na to

mu je Prelovšek vrnil ukradeni denar! Kaznjenec so bili sploh prepričani, da sta Prelovšek in Čebul bila skupaj pri Loški tatvini.

Obtoženec Prelovšek: Ti lažeš, ti si jezen name.

Priča Anton Pivk, tkalec iz Škofje Loke. Bil je na Gradu zaprt, njegova žena pa imo hišo. Pri nji je Volčič stanoval, in k njemu sta nekdaj prišla dva moža, nekod od „Posavja“. Jeden bil je bolj majhen, z debelo glavo in rujavih lic; drugi pa večji, in le-ta je imel dva, naprej štrleča sprednja zuba. Tisto noč potem skušalo se je pri trgovcu Marinšku ulomiti.

Tisto noč, ko je bil dr. Kraus ubit, je Volčič v Zalemlogu vino plačeval, in znači iz Loke vabil, da naj pri njem spé, „da bomo sami domači skupaj“. Tudi je Volčič drugi dan, ko se je vozil z Zalegaloga, vsakega, kojega je srečal, povpraševal: ali je kaj novega v Luki?

Leta 1887. je prišel priča na Grad, in takrat ga je Prelovšek takoj prav skrbno vprašal: ali se je kaj zvedelo kdo je sodnika ubil? Kaj pa ljudje govore? Jedenkrat sta se Keber in Prelovšek stepla, in takrat je Keber zavpil: ti črni hudičevi becirsrihtar! Drugi dan pa mu je Prelovšek zatrjeval, da tega Kebrovega vzklica ni čul, dasi ga je čula vsa druga družba!

Priča potrdi, da je v tistem času Prelovšek imel še sprednje zobe (kotih sedaj nima več) in da sta dva naprej štrlela.

Zatoženec Prelovšek: Jaz to rečem, da se je ta človek vse zlagal!

Priča Marjana Pivk, žena prejšnjega, izpové, da je Volčič pri nji stanoval in sicer v posebni sobici. K Volčiču so zahajali tuje, in Volčič je trdil, da so „slamnikarji“ s Trzina. Neki dan ji je otrok v Volčičeve sobo všel, ko je prišla ponj, bila sta dva tuje pri njem. Volčič je pa takoj pred njo skočil, da jih ni mogla bolj natanko opaziti. Jeden je bil majhen, drugi večji je imel naprej štrleča sprednja zoba.

Pred pričo se postavita Prelovšek in Jenko.

Priča: Ta (Prelovšek) se mi bolj znan zdi, ta (Jenko) pa ne!

Obtoženec Prelovšek: Če si me gledala na zobe, kakor konja na semnju, me moraš natanko poznati! Ta ženska laže!

Priča Jože Lešnjak, kaznjenec na Gradu, bivši posestnik v Škofji Luki, pové, da je Volčič tudi pri njem nekaj časa stanoval. Ko je tieti dan, ko je bil sodnik ubit, prišel Volčič domov, videl se je priči „preplašen in poparjen“. Jedenkrat mu je Volčič rek: na moj patent kradejo, pa jaz ga ne bom platal, sedaj so zopet na gradu nekaj naredili, jaz sem pa vzrok!

Precita se izpoved priče Marjane Ferjančič, ki je mej tem časom umrla. Ta priča je videla Volčiča na shodu v Zalemlogu.

Na to se iz nova zasliši Janez Hočvar, po domače Fišti, kaznjenc z Grada. Priča je bil na vzoč, ko sta se jedenkrat Keber in Prelovšek v zaporu sprla, in prvi je zavpil: Kaj meniš, da sem becirsrihter, onega si, mene ne boš!

Nekaj dni potem je priča Čebul povprašal, kaj je prav za prav Keber Prelovšku očital, in takrat mu je Čebul povedal, da sta kradla oba, Čebul in pa Prelovšek, v Škofji Luki, da je Prelovšek sodnika zagrabil za vrat, ter ga z železno iglo po glavi udaril.

Tudi Prelovškov sin, ki je prišel v zapor, je priči pripovedoval, da je Jenko pri tatvini vozil. Priča je tudi Čebulu prigovarjal, da naj objavi celo zadevo, le-ta pa je odgovoril: zavoljo brata ne morem! Priča dostavi, da mora sedaj na Gradu veliko trpeti, ker se vsi jezé, da obtožene izdaja.

Obtoženec Prelovšek: Ti si se čisto vse zlagal!

Priča Michael Majer bil je pred leti orožnik v Mengšu. Tisto leto je imel samo v Mengšu 73 tatvin, vse in povsed se je kradlo, Prelovšek, Jenko, Abé bili so že takrat sila nevarni tatovi, živeli so dobro, delali pa nič. Vsak je imel poleg žene še ljubico. Tudi Volčiča je poznal, ker ga je jedenkrat v Abéovi hiši aretoval. Volčič je bil na to v triletno ječo obsojen.

Priča Janez Tršan, kamnosek v Luki, potrdi, da so mu tatovi tedaj, ko so skušali pri Marinšku ulomiti, ukradli več orodja s kamnoseške ute, prej kot ne v namenu, da bi to orodje pri zgorašnjem ulomu rabili.

Priča Anton Homar, posestnik v Škofji Luki je v noči, ko so hoteli pri Marinšku krasti, pogledal skozi okno in opazil pred Marinškovo prodajalnico tri sumljive osebe. Drugo jutro pa je čul, da so tatovi praznih rôk odrinili, ker niso mogli vrat odpreti.

Po predlogu državnega pravdništva se priča Matevž Kumar še jednokrat zasliši. Mož se je zjutraj, ko je bil izprašan, baje izrazil: ko bi bil prisegel, bi še desetkrat večkrat povedal.

Priča Furlan potrdi, da je Kumar danes zjutraj mej potjo na grad izreklo se: naj me spuste in zaprisežeo, bom še veliko povedal o Prelovških.

Matevž Kumar se na to izrazi, da je vse tisto res, kar je povedal pred preiskovalnim posestnikom, ter je zapisano v dotočnem zapisniku.

Priča Gašperju Moharju, hišnemu posestniku v Škofji Loki bilo je malo pred Krausovim umorom več orodja iz kovačnice ukradenega. Sumi se, da je bil mej tatoi nek France Čebul. Ukraden mu je bil takrat tudi umeten ključ, tako imenovan "francoski ključ".

Priča orožnik Kristan izpové, da je pri preiskavi res dobil tak francoski ključ v hiši Ant. Prelovška.

Anton Prelovšek: Res sem imel tak ključ, pa sem ga v Ljubljani na "tandemarktu" kupil.

Tomaž Rutar, sedaj v zaporu na Žabjeku, bil je prejšnje čase štiri leta na Gradu zaprt, in v bolnišnici sešel se je z Jakobom Čebulom. Takrat se je Čebul izrazil: Prelovšek je sedaj deset let na Gradu, pa bi jih dobil še deset, če bi jaz hotel! Na to se oglaši nekdo: ti misliš sodnika, ali ga je res Prelovšek ubil? Na to odgovori Čebul: nobeden drugi! Tudi Kumar je priči pravil: Prelovšek in Čebul sta "becirksrihterja" zaklala, ker sta mislila, da bodo teta veliko denarja dobila, pa sta samo nekaj nad 20 gld. dobila.

Obtoženec Prelovšek: To so same "flavze". Priča France Bobek, obsojen rad umora na vse žive dni v ječu, pripoveduje, da sta se Matevž Kumar in Anton Prelovšek sprija, in da je Kumar zadnjemu očital: da bodijo s Trzina v Škofjo Loko "ravbat". Prelovšek je na to pričo prosil, da uaj, če bo radi tega prepira kaj "raporta", taki, da se je o ti "Škofjeloški ravbariji" govorilo, "da ne bo kašitno stvo ven prišla". Kumar se je po prepisu srdit izrazil, da bi Prelovška lahko "notri spravil", češ, da mu je Čebul pravil, da je Prelovšek sodnika ubil, in da sta se tatvine udeležila tudi Dolinšek in Čebul.

Priča Antonija Moharja, posestnika v Škofji Loki, izpové tako, kakor njen sin Gašper.

Priča Martin Jereb, hlapce v Škofji Loki, potrdi, da je nekaj dñij pred umorom imel voz na Loškem trgu, in da mu je bila igla od voza ponoči ukradena. To iglo so mu pozneje pokazali, bila je ista, s kajo je bil sodnik ubit.

Prečita se zapisnik s Cilo Ravnharjevo, ki je bila tiste dni dekla pri dru. Krausu. Njo je sodnik zvečer poprej posiljal Guzelju, če je dr. Kavžar še dol. Ko mu je prinesla vest, da še, odšel je gospod okrog 10. ure v mesto. Ona sama je šla spati ob j-dnajstib, ali v noči ni čula nikakega šuma.

Priča Alojzij Fermentin je v jutru okoli štirih sel kosit, ter je za grajskim vrtom dobil sodno kaso. Po njegovem mnenju tehtala je kasa kakih 5 do 6 centov. Sel je takoj k županu, kjer je vse objavil.

Prečita se izpoved Ane Turek, sestre dr. Krausove, ki radi bolezni k razpravi priti ne more. Ona potrdi, da je dr. Kraus neko noč v svoji pisarni staknil pisača, in da ji je tožil, da mu je že prej jedenkrat nekdo s pisarne petak ali desetek ukradel.

Priča Matevž Čebul, tesač v Šentjurji, poznal je Janeza Dolinška, ki je bil večkrat zaprt. S tem Dolinškom se je seznanil pri vojakih, ali drugače ne ve nič.

Priča Marija Sajovic, sedaj omožena Potočnik, je Janeza Dolinška dobro poznala, ker je hodil za njeno sestro Auo.

Prvosednik: Ali vam ta Dolinšek ni nekdaj izročil nekaj denarja?

Priča: 500 gld., ali ne vem kdaj. Sicer ste mi pa denar itak vzel. Rekel mi je, da je denar v Bosni pristužil.

Državni pravnik: Kdaj vam je dal ta denar? Ali potem, ko je bil sodnik v Loki ubit?

Priča: Prav čisto nič ne vem; ali je bilo po zimi ali po leti, čisto nič ne vem. Priča še dostavi, da ji je Dolinšek zagrozil, da ne sme o denarji nikomur nič povedati, če ne, jo ubije. Dolinšek pa je bil tudi po njenem mnenju velik lumb.

Prečita se različne listine, zadevajoče tatvino na Vranskem, kjer je tatvinska družba s poštnega urada odnesla kaso, v koji je bilo nad 1300 gld. Tatvina zvršila se je po znanem "Tržiškem" načinu. Radi te tatvine sedi Anton Prelovšek v zaporu.

Po istem načinu dognaša se je tatvina pri Kriškem baronu, kjer so oskrbnikovo kaso tatoi z grada odvesli.

Radi te tatvine sedi v zaporu Janez Abé in radi ne obsojen je bil tudi umrši Keber.

Dokonča se razprava ob polu osmih zvečer. Jutri dožene se dokazno postopanje, se stavijo vprašanja porotnikom, ter bode govoril gospod državni pravnik in morda še jeden zagovornik.

Razne vesti.

(Občinske volitve v Dubrovniku.) Vseled nečuvenih nezakonitosti zmaga je pri poslednjih občinskih volitvah v Dubrovniku združena avtonomaška (italijanska) in srbska stranka v vseh treh razredih. Lani se je namreč sklenil kompromis med temu dvema strankama. Hrvatska stranka je učila pritožbo in se je nadejati, da se bodo volitve ovrgle. Udeležba je bila ogromna.

(Splasenioni.) Pri transportu znane Kludskyjeve menažerije iz Jicína v Turnovo na

Češkem se je pripetila nesreča. Dva velika slona morali so gnati po cesti. Ko jima je prišel nasproti voz, splašila sta se konja valed uenavadne prikazni slonov. Zdajci pa se splašita tudi slona in planetna na voz. Voznik in obo konja ostala sta mrtva na cesti.

(Mraz in sneg na Španskem.) V raznih krajih na Španskem je bil poslednje doi izreden mraz. V Madridu našli so na glavnem trgu prosiča, ki je tam zmrznil po noči. V provinciji Burgos je zapadel sneg meter na visoko, v provinciji Sorix pa je bito 5° mraza. V Kataloniji je bil prav čuten mraz in je bilo morje silno razburkan.

Književnost.

Wolfovega slovensko-nemškega slovarja je izšel jednajsti sešitek, ki obsega gradivo od besede ognjemeten do besede oznati.

Pouk o črtežih (planih). Spisal in z 59. podobami pojasnil Jos. Bezlaj, meščanski učitelj in c. kr. okrajni šolski nadzornik v Krškem. Drugi pomnoženi natis. Založilo Pedagoško društvo v Krškem. Natisnil Drag. Hribar v Celji. Vsebina: Predgovor. I. O situacijskih črtežih. II. Stavbarski črteži. III. Nekoliko naukov o senci. IV. Nekaj o barvah. V. O perspektivi. Znanstveni izrazi. — Knjižica se dobi pri "Pedagoškem društvu v Krškem in pri g. Drag. Hribaru v Celji, ter velja 1 krona s potnino vred. Pri "Pedagoškem društvu v Krškem" dobé se še sledete knjige: II. III. IV. in V. "Pedagoški letnik" po 1:50 gld. "Občno vzgojstvo", "Občno ukoslovje", "Izkustveno šušeslovje" in "Jezikovni pouk" po 80 kr. "Navod k početnemu risanju in oblikoslovju" za 35 kr. — Priloge k "Pouku" o črtežih in sicer I. Nauk o projekcijah, 22 podob za 10 kr. II. Nauk o senci, 16 podob za 8 kr. III Nauk o perspektivi, 21 podob za 10 kr.

Slovenci in Slovenke! ne zábite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Brzojavke.

Dunaj 2. junija. V današnji seji poslanske zbornice izjavil je minister Bacqehem glede javnih napisov v Pragi, da je to vprašanje zaradi komplikacije med javnimi zasebnimi interesi najprej načelno rešiti. Glede projektovane železnice iz Gorice v Ajdovščino je minister Wurmbrand izjavil, da sedaj še ničesar ne more ukeniti, ker ta proga še ni finančno zagotovljena. Dotična poizvedovanja se končajo še letos poleti, na jesen pa misli vlada predložiti predlogo glede železniških prog, katere je zgraditi i. 1895. Gessmann je stavljujti predlog s katerim se pozivlje vlada, naj na jesen predloži načrt volilni reformi. Ministrski predsednik knez Windischgraetz je nazzanil na to, da se je vlada zadnje dni o tem vprašanji posvetovala z zastopniki koalitnih strank in izreklo upanje, da se doseže porazumlenje. Brzorad in Lueger sta ostromajala zavlačevanje tega vprašanja in baha-vost koalicije. Zbornica je nujnost Gessmanovega predloga odklonila, kar je prouzročilo dolgotrajno ironično odobravanje s strani opozicije.

Dunaj 2. junija. Zbornica je rešila dnevni red in volila člane delegacije. Pri volitvi isterskih poslancev je odločil žreb. Delegat je Bartoli, njegov namestnik Spinčić. Potem se je zaključilo zasedanje.

Dunaj 2. junija. Sodišče je obsodilo žida Pollitzerja zaradi napada na posl. Kaiserja na štiri mesece težke ječe.

Dunaj 2. junija. Hrvatski ban postane ali grof Ivan Drašković ali grof Teodor Pejačević.

Budimpešta 2. junija. Grof Khuen-Héderváry je prišel danes sem in obiskal Wellerla, predsednika poslanske zbornice Banffyja in Kolomana Tiszo. V ponedeljek pride cesar sem in tedaj odstopi dosedanja vlada.

Sofija 2. junija. Stambulov in vsi prejšnji ministri so internirani v svojih stanovanjih. Stambulov je bil poklical dva bataljona vojakov sem. Mej temi in orožniki na jedni in vojsko na drugi strani prišlo je že do boja. Mnogo oseb je bilo ubitih in ranjenih. Vlada je zaukazala, da so vojaška oblastva v celi deželi prevzela vodstvo policije. Vzlic temu se prebival-

stvo še ni umirilo. Vsi stebri Stambulovljevega sistema so se poskrili ali so zbežali. Predsednik sobranja, Petkov, je sporočil Koburžanu željo, naj dovoli Stambulovu odpotovati v inozemstvo.

Sofija 2. junija. Skoro v vseh mestih se primerjajo veliki izgredi. V Svistovu je prebivalstvo do tal razrušilo hišo Stambulovljevega tasta, v Ruščku je napadlo kneževno palačo.

Beligrad 2. junija. Kralj Aleksander je vsled dogodeb na Bolgarskem odložil svoje potovanje na nedoločen čas.

Pariz 2. junija. Republičanska stranka se je razcepila. Secesijonisti so ustanovili poseben klub "Union progressiste".

Bratje Sokoli!

Dolenjska železnica je otvorjena. Jutri nas popelje mej naše dolenjske brate in, kakor vse priprave kažejo, bode le-ta se stanek veličastna manifestacija bratske prisrčnosti. Bela Ljubljana in prijazno Novo mesto podala si bosta jutri bratski roki v trajno zvezo.

Ker priredi baš "Ljubljanski Sokol" simpatično vzprejeti izlet, skrbeti nam je, da si s čim najmnogobrojnejšo udeležbo v društveni obleki osvetimo lce, kakor nam bode tudi v telovadbi izkazati moč naših mišic.

Zbiramo se ob 1/4 na 5. uro zjutraj na južnem kolodvoru, kjer se ob 5. uri po razdelitvi voznih listkov nastopi.

Gledé vožnje in cene velja vse prej naznajeno, jedino to se omeni, da je povratak v Ljubljano mogoč tudi z vsakim drugim vlakom.

Na zdar!

Odbor.

Fotografski aparati za diletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotogravanje, kateri sport je kako zabaven in se ga je moči prav lahko naučiti, od leta 1854 obstoječo trgovino, kjer se dobre vse v to stroko spadajoče stvari tvrdike A. Moll, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9, in da pogledajo nje ilustrovani cenik, ki se na zahtevanje pošlje brezplačno.

(16-7)

Zavarovalne stvari.

C. kr. priv. zavarovalno društvo

"Riunione Adriatica di Sicurtà"
v Trstu.

Dne 23. maja vršil se je občni zbor te zavarovalne družbe, kateremu je ravnateljstvo predložilo poročilo in računski zaključek za 55. poslovno (1893.) leto. V nastopnem podajamo važnejše točke tega poročila:

Sekcija zavarovanje na življenje sklenila je leta 1893. zavarovano glavnico v vrednosti 12,483.990 — gld. in letne rente za 34.811 — gld. Zavarovane gotovine bilo je koncem I. 1893. okroglo 72 milijonov goldinarjev glavnice in 187.260 — gld. letne rente. Premijskih dohodkov bilo je 3.004.781 — goldinarjev; izplačanih je bilo pri zavarovanji na smrt in doživetje 1.250.283.48 gld., razven te svote pa je bilo rezerviranih 267.025 — gld. za slučajne škode. Premijska rezerva povišala se je v tej dobi za 1.373.043.38 gld. ter znaša sedaj 15 8 milijonov goldinarjev.

Premijskih dohodkov v oddelku zavarovanje proti elementarnim nezgodam (požarom in poškodbam pri prevožnji) bilo je 6.840.806 — gld., vzvratna zavarovanja so veljala 3.206.489 — gld., za škode izplačala se je — odstevši vzvratno-zavarovalne deleže — svota 2.305.883.62 gld. Rezerva v pokritje škod znaša 476.803 — gld., premijska rezerva po 1.809.785 — gld.; oddelek za večletna zavarovanja ima 23.065.997 — gld. gotovine.

Gledé na vedno zmanjšujoč se obrestno mero določila se je tudi letos svota 100.000 — gld. v okrepljenje specijalne pridobitne rezerve življenjske sekcijs. Po odbitku označene svote in po raznih odpisih preostal je prebitek 338.258.70 gld. Za vsako delnico določila in izplačala se je svota 62 — gld. (2 gld. več nego v prejšnjem letu).

Premijska in pridobitna rezerva imata nad 19 milijonov goldinarjev vrednosti ter sestojita iz nastopnih točk: 14.635.965 — gld. premijska rezerva sekcijs zavarovanja na življenje, 1.809.785 — gld. premijska rezerva oddelka zavarovanja proti požaru in poškodbam pri prevožnji, 327.287 — gld. rezerva v pokritje kurzne razlike, 500.000 — gld. ovišna rezerva, 600.000 — gld. specijalna pridobitna rezerva sekcijs zavarovanja na življenje in 1.214.963 — gld. splošni pridobitni rezervni fond.

Glavni zastop za Kranjsko

(613) je pri gospodu

Ivanu Perdanu

predsedniku trgovske in obrtne zbornice, veletržcu in posestniku v Ljubljani.

Zahvala.

Podpisane se tem potom prijazno zahvaljuje g. M. **Herbištu**, gostilničarju v **Borovnici**, da mu je vrnil pa-pirnat petdesetak, koji je izgubila njegova hčerka, dasi ga je našel brez pride. — Redki so taki poštenjani.

(620)

A. Rutar.

RADENSKI

Datom-litijonov vrelec
(razpošiljalnica
slatine in kopališče)

preskušen proti **scalnični kislini** (protein, prod in pesek), boleznim **želodeca**, **scalnega zleba** (obisti, mehur), kroničnemu **kataru dihal**.

Poskusi dr. Garrod-a, Bins-wanger-ja, Cantini-ja, Ure-ja dokazujojo, da ima ogljenočinski litijon v posebno veliki meri lastnost razvrjanja pri scalničnikisem ukladanju, in le tako si je moči tolmačiti izvrstne uspehe Radenske kisile vode.

Najboljša osvežujoča pijača, bogat, naraven mousseux, pri epidemijah, kakor **koleru**, **vročinsko bolezno**, **influenca**, kot **dietetična pijača**.

Prospekti brezplačno pri ravnateljstvu
zdravilišča v kopališču Radenskem, Štajersko.
Zaloga v Ljubljani pri J. Lininger-ju in
Mil. Kastner-ju. (397—6)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrta leta 1 gld. 15 kr.

Umrli so v Ljubljani:

29. maja: Viljem Derganc, lasničarjev sin, 2 leti, Gradišče št. 13.
30. maja: Ivan Tomšič, učiteljev sin, 11 mesecov, Mestni trg št. 23. — Ernest Juvan, realec, 17 let, Gradaške ulice št. 8.
31. maja: Marija Šumak, gospodinja, 57 let, Sv. Petra cesta št. 89.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v um.
1. junija	7. zjutraj	735.3 am.	13.0° C	brezv.	meglja	9.50 mm.
	2. popol.	737.1 am.	14.8° C	sl. jvz.	dež.	"
	9. zvečer	737.9 am.	14.0° C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 13.9°, za 3.2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 2. junija t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 . . . 25 . . .
Avstrijska zlata renta	120 . . . 80 . . .
Avstrijska kronska renta 4%	97 . . . 90 . . .
Ogerska zlata renta 4%	120 . . . 20 . . .
Ogerska kronska renta 4%	94 . . . 90 . . .
Avstro-ogrske bančne delnice	994 . . . — . . .
Kreditne delnice	348 . . . 75 . . .
London vista	125 . . . 10 . . .
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 . . . 80 . . .
20 mark	12 . . . 26 . . .
20 frankov	9 . . . 97 . . .
Italijanski bankovci	44 . . . 65 . . .
C. kr. cekini	5 . . . 90 . . .

Dně 1. junija t. l.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	146 gld. 75 kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	— . . . — . . .
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126 . . . 75 . . .
Zemlj. obč. avstr. 4%, zlati zast. listi	123 . . . 50 . . .
Kreditne srečke po 100 gld.	196 . . . 50 . . .
Ljubljanske srečke	25 . . . — . . .
Rudolfove srečke po 10 gld.	22 . . . 25 . . .
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	151 . . . 25 . . .
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	300 . . . — . . .
Papirnatи rubelj	1 . . . 34 1/4 . . .

Izvirališče: Giesshübl-Puchstein, zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovi Varih. Prospekti zastavljeni in franc. V (51—3)

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJE
GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
pozname kas najbolje okrepljujuće piće,
i kas izkušen lik proti trajnemu kašiju pluščevini i
bolodu bolesti grkljana i proti měhurnim kataram,
HINKE MATTONIJA
Karlov vari i Widn.

Prodajalka in komi
vzprejmata se v prodajalnico mešanega blaga.

Kje? pove upravninštvo „Slov. Naroda“. (609—2)

Posredovalnica stanovanj in služeb **G. FLUX** na Bregu št. 6.

izdaje nujno: izprašano otroško vrtnarico ali **absoluirano učiteljico** za sedemletno deklico, kako prijetna služba, zdravo prebivališče na deželi; **kuharico** k dvema osebam, izborna služba; **kuharica za vse**, 10 gl. plače; **3 gostilniške kuharice** za tu in drugod; **starajša pesterjuna**; **bufetna deklica** za restavracijo na nekem krovoru; **hišina**, ob jednem **natakarico** za letovišče na Gorenjskem, kako dober zasluzek; **več deklet za vsako delo**: **kodiča** za Štajersko, 18—20 gld. plače, vso prosti itd.. itd. (612)

Koncipijenta

na drugem mestu

vzprejmem takoj.

Dr. Valentin Krisper,

advokat v Ljubljani.

Ker odpotujem iz Zagreba, **prodam** svojo dobro

situirano

brivnico s parfumerijo

v Zagrebu, v Ilici št. 75. Sigurna zasluba.

Peter Miljak, brivec.

Kraški teran

na prodaj gospod

Anton Polley v Sežani na Primorskem.

Prve vrste po 20 gld. hektoliter,
Druge vrste po 18 gld. hektoliter,
Treće vrste po 10 gld. hektoliter. (518—4)

Izprehodne palice

iz Kočevske domače industrije (269—3)

Fr. Stampfel-a v Ljubljani

na Kongresnem trgu (Tonhalle).

izredno ceneno.

5 kr. komad in više po vsaki poljubni ceni.

2 zlati,
13 srebrnih
svetinj.9 častnih
diplom
in priznanic.

Kwizidna restitucijska tekočina.

C. in kr. priv. voda za čiščenje konj.

Cena steklenic a. v. gld. 1.40.

Rabi se že 30 let v **dvorskih konjušnicah**, v **večjih hlevih** tako pri vojski kot pri civilu, da se konji utrujujojo pred **velikimi strapacami** in **postej ojačajojo**, pri **lapahnenji**, **izmuknenji**, **otrpnelosti** itd. itd. ter osposobljuje konja, da zame **prav izvrstno dirkati**. (213—5)

Glavna zaloga:
Fran Ivan Kwizidza,
c. in kr. avstro-ogrski in kr. rumunski dvorski založnik,
okrožna lekarna
Korneburg
pri Dunaji.

Dobiva se
prična v vseh
lekarnah
in droguerijah
avstro-ogrske
države.

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vredavanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravnikem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares realno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospodih kakor pri gospoh kakor pri gospodih lepa in bujna rast lasij in se prepreči, da ne izpadajo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobijo po njej močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.

K. Hoppe, Wien, XIV., Hüttdorferstrasse 81. (200—15)

überall vorrathig 17 medaillen
feinste qualität. (32)
odlikovan na svetovni razstavi
v člckari s svetinjo. (1886)
chocolat suchard neuchatel (schweiz).
leichtloslicher cacao ausmehr. 1kg=200 tassen. Nahrhaft
massig preis.

C. ir. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajajo in odhajajoči časi označeni so v prednjevropskem času. Srednjevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. ur 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čes Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezero, Inozemstvo, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marjine varo, Eger, Karlovo varo, Francovje varo, Prago, Lipajo, Dunaj via Amstetten.

Ob 13. ur 7 min. ajtajr mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. ur 10 min. ajtajr mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. ur 11 min. dopoludne mešani vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čes Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezero, Inozemstvo, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marjine varo, Eger, Francovje varo, Karlovo varo, Prago, Lipajo, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. ur 13 min. sicer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. ur 53 min. ajtajr osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipa-sje, Prago, Francovje varo, Karlovo varo, Eger, Marjine varo, Plzen, Budjevice, Solnograda, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aus-sea, Pariz, Geneva, Curih, Inozemstvo, Zell na Jezero, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Selthal, Trbiš.

Ob 6. ur 56 min. ajtajr mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. ur 27 min. dopoludne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipa-sje, Prago, Francovje varo, Karlovo varo, Eger, Marjine varo, Plzen, Budjevice, Solnograda, Lend-Gastein, Zell na Jezero, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Pontabla, Trbiš.

Ob 12. ur 46 min. popoludne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevje.

Ob 4. ur 48 min. popoludne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthal, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čes Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezero, Inozemstvo, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marjine varo, Eger, Francovje varo, Karlovo varo, Prago, Lipajo, Dunaj via Amstetten.

Ob 5. ur 30 min. sicer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

DOBRA ÚSPORNA KUCHYNE

Izboren ukus dobi vsaka juha, če se jej prilije nekoliko kapelj Maggi-jeve zabele za juho. Prazne originalne steklenice se polné v vseh trgovinah s specijskimi, s kolonialnim blagom in s delikatesami po najnižji cen. — Takisto priporočljiva in izvrstna za hitro napravo zdrave, tečne in mastne juhe je

Maggi-jeva mesna esence v puščah po 8 in 5 kr.

HORS CONCOURS na svetovni razstavi v Parizu 1889. ČLAN RAZSTAVNE POROTE za podeljenje cen.

Dobiva se v Ljubljani pri: A. Stacul-u, J. Buzzolini-ju, Jeglič-u & Leskovicu, Petru Lassnik-u, Karolu C. Holzer-ju, Jan. E. Wutscherja nasledniku: Viktorju Schiffer-ju, Ivanu Fabian-u, H. L. Wenzel-u, v G. Piccoli-jevi lekarni, pri uradniškem konsumnem društvu in Rudolfu Kirbisch-u. (607)

Trgovina z manufakturnim blagom v Celji

obstoječa 40 let, jako dobro situirana, kjer je jako velik promet in katera ima prekrasne prostore, se takoj pod jako ugodnimi pogoji prodá, eventuelno oddá v zakup. (595-3)

Več pové upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Vozni listki v Sev. Ameriko
(6-22) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.
I Kolowratring 9 DUNAJ.
IV Weyringergasse 7a
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

Dunajske srečke à 1 krono. Žrebanje že 12. julija.

5 glavnih dobitkov po 10.000 kron. (605-2)

Srečke priporoča J. C. MAYER v Ljubljani.

Učiteljem, državnim, občinskim in privatnim uradnikom, penzionistom in trgovcem nudi pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti gospoda nadvojvode Josipa stoječi

I. vojaški službeni zavarovalni zavod

priliko da si pridobé znaten postranski zasluzek.

Organizacijski in akvizicijski uradniki se pod najugodnejšimi pogoji angažujejo ter se dajo vsakojake instrukcije tistim, ki se želé informovati.

Iščejo se zastopniki.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati ravnateljstvu: Dunaj, I., Franz-Josefsquare 1a. (516-3)

Nadaljevanje prostovoljne prodaje na drobno.

Grajsčina Rakovnik „pri zelenem hribu“ v Ljubljani nadaljevala bode prostovoljno prodajo na drobno

dné 4. junija 1894

ob 8. uri dopoludne na lici mesta. — Prodajalo se bude

nad 100 oral hribov, njiv in travnikov.

V Ljubljani, dné 29. maja 1894

(599-2)

Zobozdravnik

August Schweiger

ordinuje

(38-22)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 2. do 5. ure popoludne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Odpotujem v Herkulove toplice koncem meseca junija. Vrnitev v Ljubljano začetkom oktobra.

Jos. Kravagna

vinogradiški inžgalnicar, na Ptuli (Pettau)
na Stajerskem

prodaja dobra vin iz svojih vinogradov po 15 do 19 kr. liter; novi tropinovec in slivovivec po 40 kr. liter, stari pa po 48 kr. liter. (616-1)

POZOR!

Od sedaj naprej prodaja vsakovrstne (331-0)

distinkcije za požarne brambe

kakor so sedaj predpisane, popolnoma po tovarniški ceni

J. S. BENEDIKT
v Ljubljani, Stari trg.

Gostilna „al Gallo d' oro“

v Trstu, Piazza della Posta (Dogana).

Toči se istrsko vino po 28 kr., belo vino po 32 kr., Kraški teran lastnega pridelka po 40 kr. liter. V sodkih od 25 litrov naprej franko na dom po cenah, kakor se dogovorijo. Izbrana kuhinja. Vzprejema naročila na obed in večerje po nizkih cenah. Nadejajo se obilnega obiska, beleži z velespoštovanjem (556-3)

V. Kovacič.

Opozka: Vzprejema naročila na vino za notranje dežele franko železnica Trst po 15 gld. hektoliter.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

pripravljena v Richtrové lékárni v Praze, všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k masání, jest na skladě ve všechnách lékáren, kde po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování této se může dobrá na pozoru a příjemnost jen když s ochranou známkou „ketvou“ jakožto práv. Učestníci masylatele: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(92-971)

Od 1. junija in od 1. septembra tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.

Zdravilišče KRAPINA-TOPLICE

na Hrvatskem

(409-10)

od postaje Zagorske železnice „Zabok-Krapina-Toplice“ oddaljeno vozno uro, otvorjeno je od 1. aprila do konca oktobra. Toplice imajo temperaturo 30—35° R. ter izvrstno delujejo pri protinu, mišteni in sklepni skrnuti in pri bolezni, ki so ne posledice, pri bolezinah v kolku, pri živčnih, poltnih boleznih in takih vsled zadobijenih ran, pri kronični Brightovi bolezni, pri otrpenjeni, pri kronični vnetici maternice, pri eksudativi v peritonealni vezni tkani in itd. Velike basinske, polne, separirane kropilne kopejki in kopejki v marmornatih banjah; izvrstno urejene znojne kopejki (sudariji); masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in cenene restavracije, stalna zdravilna godba, ki jo priskrbi godba e. in kr. pešpolka nadvojvoda Leopold št. 53, obširna senčnata sprehajališča itd. Od 1. maja dalje vsak dan promet s poštnim omnibusom do Zaboka in Polječan. Zdravilni zdravnik dr. Pavel pl. Orešković. Brošure v vseh knjigarnah. Prospekte pošilja in ravnateljstvo zdravilišča.

Prej. J. Geba. Fran Čuden Prej. J. Geba.

→ urar ←

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogu

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, veržic, prstanov, uhanov

(120-20)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natanko pod poročtvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti. Ceniki so vedno na razpolaganje zastonj in franko.

Čast mi je najboljše naznaniti, da se bode razun dosedanjega izvoznega, marcnega in uležanega piva

odslej tudi novo, povsod že jako priljubljeno

Steinfeldsko Plznijsko pivo

iz pivovarne bratov Reininghaus v Gradci prodajalo.

Izborni pivo v steklenicah (pasterizovane).

Z velespoštovanjem

Maksim Zinnauer

zaloga piva

Steinfeldske pivovarne bratov Reininghaus v Ljubljani (Šiška).

(612-1)

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsa dan se proda: (1148-22)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specijskih, delikates, mih prodajalnicah in konditorijah.

Išče se za mesec avgust
stanovanje za izkuho.

Ponudbe postreščeku A. C. št. 13, Križevniška ulica h. št. 7, II. (586-3)

Lepo urejena
poletna stanovanja

oddane se v idilično ležečej vasi **Cerkle na Gorenjskem**, v hiši, pri kateri se nahaja kegljišče in prostoren basen za plavanje. — Pojasnila daje **Ivan Helbar**, ravnatelj banke „Slavije“ v Ljubljani. (615-1)

V kavarni „Pri Slonu“
se dobi vsak dan (547-3)

sladoled...

Fran. Stare

sobni slikar

v Ljubljani, Breg h. št. 20
priporoča se v izvrševanje vseh

v dekoracijsko in slikarsko
stroko spadajočih del

z zagotovilom ukusnomodernega dela proti
zmerni ceni. (491-7)

Nepresegljivo za zobe

je

I. Trnkóczy-jeva ustna voda

aromatična, upliva okrepujoče, zabranjuje gnijilobo zobi ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek

slošno priljubljen, upliva tako okrepujoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja. (505-5)

Ubald pl. Trnkóczy

lekar

v Ljubljani zraven rotovža.

Zunanja naročila se s prvo pošto razposiljajo.

K amnik na Kranjskem,
neipp'ovo zdravišče.

odprto od 1. maja do 15. oktobra. Ilustrirani slovenski in nemški prospekti se dobivajo pri Ig. pl. Kleinmayr-ju & Fed. Bamberg-n v Ljubljani, natančneja pojasnila podaja zdraviško vodstvo. (359-4)

Novo! Prvikrat v Ljubljani! Novo!

v Latermannovem drevoredu.

V soboto dnè 2. junija 1894:

Prva predstava sežiganja žive dame

da ostane le nje ogrodje, na kar se zopet oživita.

Največja iluzijska novost 19. veka

v vseh velikih mestih predstavljena, kjer je povsod žela mnoga pohvale, zato je pričakovati, da bode tudi umetnost ljubeče ljubljansko občinstvo to predstavo s svojim obiskom počastiti blagoizvolilo, ker bode sleharni z njo več ko zadovoljen.

(610-2)

Z velespoštovanjem

ravnateljstvo

Zavarovanja proti toči

po najcenejših stalnih premijah prevzema

glavna agentura v Ljubljani

pisarna: Glavni trg št. 25, I. nadstropje

Ogersko-francoske zavarovalne delniške družbe

„FRANCO HONGROISE“

Poškodbe se kulantno likvidujejo in točno izplačujejo.

Premija se na željo plačuje lahko do jeseni.

Društvo je dosihdob izplačalo čez 54 milijonov gold. av. v svojim zavarovancem za povračila škod.

Zarad prevzetja agencije obrne naj se na gornjo glavno agencijo, kjer se vzprejemajo tudi predlogi in kjer je moči vse natančneje izvedeti. (500-3)

! Največja tovarna na svetu!

Vsa dan se proda: (1148-22)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specijskih, delikates, mih prodajalnicah in konditorijah.

Važna novost!

Prva češka modna akademija.

Novo ustanovljen zavod za pešček v prikrojevanji, izgotovljeni oblik za gospé in gospode. Prospekti pošiljajo na zahtevanje zastonj in poštne prosto administracijo „Evropske Mody“ v Pragi, Vodičkova ulica št. 14. (602-3)

Društvo Ljubljanskih komisijonarjev

naznanja sl. občinstvu, da ima na razpolago

2 nova voza za selitev pohištva

v mestu ali na deželo. — Oglasiti se je na Sv. Petra cesti št. 3. (590-1)

Kdor želi piti izvrstni

Kraški teran

prve vrste

(560-3)

naj ide v gostilnico

„k avstrijskemu cesarji“.

Nobena zobobol

vsled porabe jedino pristnih J. Csapo-vih zobnih kapljic. Stotine zahvalnih pisem o uspehu. (525-4)

Cena steklenici 1 gld., steklenici za poskušnjo 50 kr.

Jedino pristno z registrirano varstv. znakom „zamorčeva glava“ in napisom J. Csapo's Zahntropfen.

Pristno se dobiva v lekarni „ručičega kriza“ Iv. D. Csapo, Ossek (gornji grad), Hrvatska. Zaloge v vseh večjih lekarnah, kjer takih ni, naj se obrne direktno do proizvoditelja.

Ostanek zaloge blaga iz konkurzne mase W. Sattner-ja se bode popolnoma razprodajal od ponedeljka dnè 4. junija začenši po sodnijskem cenilu.

Prodajalnica na Glavnem trgu št. 20, I. nadstropje, desno. (614)

Vhod Krojaške ulice, gostilna „Pri Luni“.

(276) **FRAN CHRISTOPH-ov**

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri Ivana Luckmann-a nasledniku: FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovalec pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Najboljše se nalagajo glavnice

če se kupujejo 4% založnice gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Iste donašajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti,

se ne smejo obdačiti in niso fatiranju podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavcija; razen tega je vsakih 100 gld. založnic zavarovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 88 kr.

Založnice se dobivajo po vsokokratnem dnevнем kurzu pri

J. C. MAYER-JU

banka in menjalnica v Ljubljani.

(568-5)